

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
50/20. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY

Luxembourg, 2020. április 23.

A főtanácsnok indítványa a C-924/19. PPU. és
C-925/19. PPU. sz. egyesített ügyekben
FMS és társai kontra Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi
Regionális Igazgatóság és Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság

Pikamäe főtanácsnok álláspontja szerint a menedékkérőknek a szerb–magyar határ melletti röszkei tranzitónában való elhelyezését „örizetnek” kell minősíteni

A főtanácsnok felkéri a Bíróságot, hogy az uniós jog alapján biztosítson az e tranzitónában elszállásolt menedékkérőknek az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményben biztosítottnál magasabb szintű védelmet

Szerbián keresztül Magyarországra érkező két iráni, illetve két afgán állampolgár 2018 végén és 2019 elején menedékkérelmet nyújtott be a magyar hatóságok előtt. A hatóságok a szerb–magyar határ melletti röszkei tranzitónát jelölték ki részükre szálláshelyként, és azóta is itt tartózkodnak.

A négy állampolgár menedékkérelmét mint elfogadhatatlant elutasították azon magyar jogszabályi rendelkezés alapján, amely szerint a „biztonságos tranzitországon” keresztül Magyarországra érkező személyek által benyújtott menedékkérelmeket ezen indokkal, a kérelmek érdemi vizsgálata nélkül el kell utasítani.

A magyar hatóságok ezt követően megkeresték az illetékes szerb hatóságokat az érintett személyek Szerbia általi visszafogadása érdekében. Szerbia azonban megtagadta e személyek visszafogadását, mivel nem jogellenesen léptek Magyarország területére, így az Európai Unió és Szerbia által kötött visszafogadási egyezmény alkalmazási feltételei nem állnak fenn. E személyek visszafogadásának Szerbia általi megtagadását követően a magyar hatóságok elrendelték Iránba, illetve Afganisztánba való kitoloncolásukat.

Az érintett iráni és afgán állampolgárok a Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (Magyarország) előtt keresetet indítottak annak megállapítása iránt, hogy visszafogadásuk Szerbia általi megtagadását követően a magyar hatóságoknak folytatniuk kellett volna az eredeti menedékkérelmük érdemi vizsgálatára irányuló eljárást. Megítélésük szerint továbbá a röszkei tranzitónában való elszállásolásuk feltételei a befogadási irányelv¹ értelmében jogellenes „örizetnek” minősülnek.

E bíróság arra kéri a Bíróságot, hogy különösen a négy állampolgár által a keresetükben hivatkozott kérdések tekintetében szolgáljon felvilágosításokkal.

Priit Pikamäe főtanácsnok a mai napon ismertetett indítványában először is emlékeztet arra, hogy a **menekültügyi eljárási irányelvvel**,² amely kimerítő jelleggel sorolja fel a nemzetközi védelem iránti kérelmek elfogadhatatlansági okait, **ellentétes a „biztonságos tranzitországra” alapított elfogadhatatlansági okot előíró magyar szabályozás**, mivel ilyen ok nem szerepel ezen irányelvben.³

Másodsorban a főtanácsnok megítélése szerint a „biztonságos tranzitország” fogalma – noha nem minősíthető azzal egyenértékűnek – a menekültügyi eljárási irányelvben szereplő „biztonságos

¹ A nemzetközi védelmet kérelmezők befogadására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2013. június 26-i 2013/33/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2013. L 180., 96. o.).

² A nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról szóló, 2013. június 26-i 2013/32/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2013. L 180., 60. o.; helyesbítés: HL 2016. L 198., 50. o.).

³ A Bíróság 2020. március 19-i Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Tomba) ítélete ([C-564/18](#)).

harmadik ország” fogalmához hasonlít. Ebből az következik, hogy a menedékkérők visszafogadása a szerb hatóságok általi megtagadásának joghatásait úgy kell tekinteni, mint amelyekre kiterjed ezen irányelv azon rendelkezése, amely abban az esetben, ha a „biztonságos harmadik ország” megtagadja a kérelmező visszafogadását, kötelezi a tagállamokat, hogy biztosítsák a menedékkérelmek megvizsgálását.⁴ A főtanácsnok kifejti, hogy ebben az esetben az illetékes nemzeti hatóságok kötelesek visszavenni az érintett személy által eredetileg benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelemre vonatkozó ügyiratot.

Harmadsorban a főtanácsnok rámutat arra, hogy az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) az Ilias és Ahmed kontra Magyarország ítéletében⁵ nemrégiben kimondta, hogy két harmadik országbeli állampolgárnak a röszkei tranzitónában való elhelyezése nem minősül az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény (a továbbiakban: EJEE) értelmében vett, „szabadsághoz és biztonsághoz való jogtól” történő megfosztásnak. A főtanácsnok e tekintetben megállapítja, hogy **a Bíróság jogosult arra, hogy az Európai Unió Alapjogi Chartájának** (a továbbiakban: Charta) az említett jogokkal kapcsolatos rendelkezéseit **önállóan értelmezze**, és rámutat arra, hogy e rendelkezéseket már magában foglalja az „őrizet” a befogadási irányelvben szereplő fogalma. Így, noha a Charta megköveteli, hogy az abban kimondott olyan jogokat, amelyek megfelelnek az EJEE-ben biztosított jogoknak, úgy értelmezzék, hogy e jogok tartalma és terjedelme megegyezzen az EJEE által biztosított jogok tartalmával és terjedelmével, **a Bíróság értelmezheti úgy a Chartában szereplő azon jogokat, amelyeknek a tartalma hasonló az EJEE-ben szereplő jogokéhoz, hogy ezen értelmezés az EJEE által biztosítottnál magasabb szintű védelmet eredményezzen.** A főtanácsnok azt javasolja a Bíróságnak, hogy a jelen ügyekben ezt a megközelítést alkalmazza.

Negyedsorban, azon kérdést illetően, hogy a szóban forgó menedékkérők elhelyezése a befogadási irányelv értelmében őrizetnek minősül-e, a főtanácsnok különösen a következő körülményekre hívja fel a figyelmet:

- A röszkei tranzitóna magas kerítéssel és szögesdróttal körülvett terület, amely különböző szektorokra van osztva. E szektorok kerítéssel vannak elválasztva egymástól, és csak rendkívül ritkán járhatnak át a menedékkérők más szektorokba, így kizárólag eljárási cselekményen való megjelenés, és orvosi vizsgálat vagy ellátás igénybevétele céljából. Ezért a tranzitóna meghatározott szektorában való tartózkodásra kötelezett és **itt elhelyezett menedékkérők a külvilágtól fizikailag el vannak vágva, és arra vannak kényszerítve, hogy elszigetelt helyzetben éljenek.**
- A menedékkérők meg vannak fosztva mozgásszabadságuktól. A külvilággal a kapcsolatot – ideértve a jogi képviselőiket is – csak előzetes engedélyeztetést követően, rendőri elővezetés mellett, a tranzitóna elkülönült részében tarthatják. A menedékkérők mozgását a tranzitónán belül, valamint közvetlenül a kerítés mellett ellenőrzik.
- A tranzitóna elhagyása a menedékkérő számára a kért nemzetközi védelem megszerzésének lehetőségéről való lemondás szinonimája lenne. Ráadásul a Magyarország területére való beutazásra és az ott tartózkodásra vonatkozó engedély hiányában a menedékkérők nem hagyhatják el a tranzitónát Magyarország irányába. A tranzitóna Szerbia irányába való jogszerű elhagyása is hasonlóképpen gyakorlatilag kizárt, mivel ezen állam nem ismeri el a magyar tranzitónákból érkező migránsok befogadását.

A főtanácsnok szerint **a tények ezen együttese a menedékkérők elszigetelt helyzetét és mozgásszabadságának olyan magas fokú korlátozását tanúsítja, hogy e helyzetet a röszkei tranzitóna szektorában végrehajtott őrizetté teszi.** A főtanácsnok ennél fogva arra a következtetésre jut, hogy a szóban forgó menedékkérők **a röszkei tranzitóna szektoraiban „őrizetben” vannak.** A főtanácsnok ezzel összefüggésben megállapítja, hogy mivel a befogadási irányelvben a menedékkérők őrizetére vonatkozóan előírt jogi szabályozást nem tartották

⁴ A 38. cikk (4) bekezdése.

⁵ EJEB, 2019. november 21-i Ilias és Ahmed kontra Magyarország ítélet, CE:ECHR:2019:1121JUD004728715.

tiszteletben a magyar hatóságok, **a szóban forgó menedékkérők őrizetét jogellenesnek kell minősíteni.**

EMLÉKEZTETŐ: A főtanácsnok indítványa nem köti a Bíróságot. A főtanácsnok feladata, hogy teljesen pártatlanul és függetlenül eljárva a rábízott ügy jogi megoldására vonatkozó javaslatot terjesszen a Bíróság elé. A Bíróság bírái most kezdik meg a tanácskozást a jelen ügyben. Az ítéletet későbbi időpontban hozzák meg.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

Az ismertetés napján az indítvány [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499